

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep

0032 Oslo

Oslo, 9.1.2015
Deres ref.: 14/1709-17, Vår ref.: 14/1328
Saksbehandler: Else Bredeli
Seksjon for offentlige finanser

Høringssvar – forslag til endringer i lov om interkommunale selskaper

Statistisk sentralbyrå viser til brev av 05.11.2014 vedrørende forslag til endringer i lov om interkommunale selskaper (IKS-loven).

I Statistisk sentralbyrå har høringen blitt vurdert i forhold til statistikkbehov innenfor KOSTRA og offentlige finanser.

Mulige konsekvenser for KOSTRA

Departementet foreslår å endre foretaksregisterlovens § 3-4 som, sammen med § 3-3, regulerer hvilke opplysninger som skal registreres om IKS i foretaksregisteret. Departementet foreslår en ny § 3-11 i foretaksregisterloven som skal gjelde registreringsplikten for IKS. Den nye § 3-11 viderefører registreringspliktene, gitt i dagens § 3-4 og § 3-3, med unntak av plikt til å registrere deltakernes ansvar for selskapets forpliktelser.

Opplysninger om IKS-deltakernes eierandel/ansvarsandel benyttes av Statistisk sentralbyrå i konsolideringen til konsernregnskap i KOSTRA til å fordele alle inntekter og utgifter i IKS-regnskapet ut på de enkelte deltakerkommunene/-fylkeskommunene. Tilsvarende gjøres for alle balanseposterene. Opplysningene hentes fra Virksomhets- og Foretaksregisteret i Statistisk sentralbyrå, som igjen får sine opplysninger fra foretaksregisteret i Brønnøysund.

Ifølge dagens IKS-lov § 3, er en kommunes ansvarsandel vanligvis lik kommunens eierandel i selskapet. I forslaget til endret § 4, tredje ledd, punkt 8 i IKS-loven, skal deltakernes eierandel fremdeles registreres i selskapsavtalen. Og i følge foretaksregisterlovens § 4-4 skal selskapsavtalen til IKS sendes med som vedlegg til meldingen til foretaksregisteret. Tilsvarende vil det være for fylkeskommuner. Statistisk sentralbyrå oppfatter det derfor slik at opplysning om IKS-deltakernes eierandel fortsatt vil bli registrert av Brønnøysundregisteret og i Virksomhets- og Foretaksregisteret med de foreslåtte lovendringene.

Statistisk sentralbyrå har fått bekreftet fra Brønnøysundregisteret at de per i dag, henter ut opplysning om eierandel fra selskapsavtalen som legges ved registermeldingen (fregl. § 4-4). Denne opplysningen sendes Statistisk sentralbyrå og Virksomhets- og Foretaksregisteret, sammen med de øvrige registrerte opplysningene om IKSene. Statistisk sentralbyrå ser som nevnt ikke noe i forslagene til lovendringer som vil kunne endre på denne praksis. Vi vil likevel understreke viktigheten av at kommunenes/fylkeskommunenes eierandel i IKSet også i fremtiden registreres i selskapsavtalen og at dette registreres i Brønnøysundregisteret og Virksomhets- og Foretaksregisteret. Dette er helt nødvendige opplysninger for fordeling av posterene på deltakerkommunene/-fylkeskommunene og dermed grunnlaget for at Statistisk sentralbyrå skal kunne konsolidere til konserntall i KOSTRA som omfatter IKSene.

De foreslåtte endringene i IKS-loven som gjelder egenkapitalkrav, innskuddskapital og utbytte (nye §§ 5 a-5 e) kan få konsekvenser for enkelte regnskaps- og balansevariabler i KOSTRA, uten at det per i dag er mulig å si eksakt hvordan det vil slå ut i statistikken.

Ønskelig med fortsatt egen IKS-lov og rapportering til KOSTRA

I høringsnotatets kapittel 5 gir departementet en vurdering av behovet for egen IKS-lov. De foreslåtte endringene i IKS-loven medfører at loven nærmer seg annen selskapslovgivning i utforming og innhold. Departementet argumenterer for at man likevel bør ha en egen lov for interkommunale selskap, og legger vekt på behovet for en trygg selskapsmodell der behovet for eierstyring er bygget inn. Dette er vel også bakgrunnen for den foreslåtte endringen i aksjeloven som fastslår at denne ikke gjelder for interkommunale selskap.

Statistisk sentralbyrå støtter dette, og da primært fordi Statistisk sentralbyrå har lovhjemmel for at IKSene skal rapportere til KOSTRA, mens tilsvarende ikke gjelder for aksjeselskapene.

Statistisk sentralbyrå er kjent med at departementet for tiden også vurderer om de foreslåtte endringene i IKS-loven tilsier at IKSene ikke lenger skal være en del av konserndefinisjonen i KOSTRA. Dette med begrunnelse i at IKSene ikke vil være så knyttet til hver kommune/fylkeskommune hvis det endres fra ubegrenset til begrenset ansvar i IKS-loven. Dette er ikke gjenstand for diskusjon i dette høringsnotatet, men Statistisk sentralbyrå vil likevel peke på at dette spørsmålet kan sees som en forlengelse av spørsmålet om det fremdeles bør være en egen IKS-lov.

I høringsnotatet legger departementet vekt på at IKSene fremdeles skal sikre deltakerkommunene/-fylkeskommunene en viss grad av folkevalgt styring og kontroll, fordi de forvalter offentlige midler og at de primært er opprettet for å løse kommunale og regionale fellesoppgaver. Statistisk sentralbyrå mener dette taler for at IKSene fremdeles bør være med i KOSTRA, for at statistikken skal ha sin relevans gjennom å gi et mest mulig helhetlig bilde av ressursbruken og tjenesteproduksjonen i kommunene/fylkeskommunene.

Med vennlig hilsen

Hans Henrik Scheel
administrerende direktør

Kopi: Finansdepartementet